

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Vaja mesečno, prejemana v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelk »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Pomen zaroke kralja Borisa

Pariški dnevnik »Le Soir« je povodom zaroke bolgarskega kralja Borisa z italijansko princeso Ivano objavil članek, v katerem slika ozadje in posledice zakona bolgarskega kralja z italijansko princeso. Povdarja, da bi ta zakon igral isto vlogo kot protektorat Italije nad Albanijo. Trdi, da fašistična vlada še nadalje prodira na Balkan in obkrožuje Jugoslavijo in da ni ničesar popustila v sistematičnem izigravanju Jugoslavije.

Nedvomno je, da je francoski list napisal veliko resnico. Stvar nam bo še bolj jasna, ako tu na kratko reproduciramo vsebino brošure, ki jo je nedavno izdal bivši vodilni član makedonske organizacije Vanče Mihajlov, katero brošuro je pa dala bolgarska vlada takoj uničiti in je le 10 izvodov srečno bilo rešenih. V tej brošuri je naslikano delo nekega tujega diplomata v Sofiji, ki je njem vsegamočen, v zvezi z delovanjem dejanskega diktatorja Bolgarije Vanče Mihajlova.

»Moč Ivana Mihajlova« — trdi pisec brošure — »je dosegla svoj višek s pomočjo denarja tuje države, s katerim obilno razpolaga diplomatski zastopnik države v Sofiji. Danes Ivan Mihajlov razpolaga z vsoto nad 100 milijonov levov. To vsoto je dobil od diplomata, s katerim je prišel v stike po gospe Marmarčevi, katere ozke zveze z diplomatom so znane. Ta tuji diplomat v Sofiji je dal na razpolago potrebni denar za ustanovitev »Nacionalne makedonske banke«, ki ima danes podružnice po vsej državi in ki ima tudi izjemna prava. Vsakdo, kdor se priznava za »makedonskorojčnega«, mora tej banki plačati dva leva na kilogram pridelanega tobaka. Ta doklada se pobira od banke z znanjem službenih bolgarskih krogov. Tako je vse prebivalstvo Bolgarije obdavčeno za interese te banke s 15 milijoni levov. Dočim vse ostale banke in vse bolgarsko gospodarstvo ječi v težki krizi, kakoršne ta dežela v svoji zgodovini še ni doživela, dotlej pa »Makedonska« banka, dejansko tujinska, pod krinko nacionalne stvari posredno izsesava narod, izkoriščujoč politične fantome in zablode ambicioznih sofijjskih avanturistov in politikov. Ta banka edita na Bolgarskem uživa tudi kredit z avda »Banca commerciale italiana« v Sofiji.

Pod uplivom tega tujega diplomata (po dozdajnih izjavanjih si bo vsak čitatelj že napravil sodbo, katero državo zastopa ta diplomat!) je g. Ljapčev moral vse člane bolgarske »Rodne Zaščite«, ki v Bolgariji predstavlja »črne straže«, imenovati v službo tajne policije in ministrstva za notranje zadeve. Vse to radi tega, da bi se fašizem v Bolgariji razvil. Kako je upliv tega tujega diplomata v Sofiji do brezobzirnosti vsegamočen, najbolje kaže slučaj iz sofijjske občine pri njenih zadnjih delih na vodo-

Vsa Anglija v žalosti

NAROD SE KLANJA MANOM NESREČNIH ŽRTEV SMRTNE VOŽNJE ZRAKOPLOVA R 101. — VELIKE ŽALNE MANIFESTACIJE V FRANCiji.

LONDON, 8. oktobra. Davi so bile žrtve strašne katastrofe angleškega orjaka R 101 prepeljane v London. Francozi in Angleži so izkazali nesrečnim žrtvam take časti, kakršnih so deležni le največji narodni junaki. Tako v Franciji kakor v Angliji je bil proglašen večer dan žalovanja in so povsod vihrale žalne zastave.

V Beauvaisu pri Parizu se je zbrala večer že v zgodnjih jutranjih urah ogromna množica ljudstva, da prisostvuje prevozu 47 krst, v katerih počivajo teiesni ostanki nesrečnih žrtev največje zrakoplovne katastrofe. Ob 9. dop. so se pripeljali v Beauvais s posebnim vlakom oficijelni zastopniki francoske vlade z ministrskim predsednikom Tardieuom na čelu. Večje število sorodnikov pokojnikov in zastopniki angleškega letalstva pa so prispeli že dan prej. Krste so bile postavljene na mrtvaški oder v mestni dvorani, odkoder se je razvil dolg sprevod proti kolodvoru.

Predno so krste, bogato obložene z venc, položili na lafete, je imel župan govor, v katerem je izražal obžalovanje vsega prebivalstva, da je angleški narod zadela tako težka izguba. Imenom francoske vlade je izpregovoril minister za letalstvo Laurent Eynac. Med spajanjem častnih čet in ogromne množice naroda se je pomikal žalni sprevod proti kolodvoru. Nad 200 francoskih in angleških vojaških in civilnih letal je spremljalo sprevod. Na kolodvoru je že čakal poseben vlak z mrtvaškimi vozovi, katerim so bili priključeni salonski vozovi za sorodnike in oficijelne zastopnike. Med sviranjem vojaške godbe, streljanjem topov in zvonjenjem vseh cerkvenih zvonov, je vlak odpeljal ob 1. pop. proti Boulognu, kjer so bile krste nekaj ur kasneje ukrcane na angleška rušilca »Tempeste« in »Trenet«.

Angleška rušilca sta v viharju in hudem deževnem nalivu prispela snoči ob 11. v Dover. Kljub pozni nočni uri in dežju je bilo v luki na tisoče ljudstva. Krste so položili takoj na vlak, ki jih je odpeljal v London, kjer so bile davi položene na mrtvaški oder v westminstrski mrtvašnici, ki je bila preurejena v kapelo in vsa zavita v črnilo. Poleg krst je bila postavljena častna straža angleških letalskih oficirjev. Vse dopoldne so romale proti mrtvašnici tako ogromne množice naroda, da so oblasti komaj vzdrževale red.

Slavnosten pogreb se bo vršil v petek dopoldne. Najprej bo maša zadušni-

vodu. Dasi se je za ta dela javilo mnogo tujih držav z zelo ugodnimi ponudbami, je vendar dobila delo država, ki jo zastopa navedeni diplomat, dasi je njena ponudba bila mnogo dražja nego one Francije in Anglije. Pa ne samo da je bila najdražja, se italijanska firma tudi ni držala pogodbe, po kateri bi smeli delati delavci po 8 ur, dala je pa delati po 11 do 12 ur. Nadur ni po pogodbi plačala po 70 levov, ampak samo po 45 in 50 levov. Dasi je opozicijski tisk v Sofiji ostro nastopil proti tem očitnim kršenjem pogodbe, si bolgarska vlada ni upala ničesar ukreniti ne za zaščito delavcev ne v drugem pogledu, zakaj trdko je ščitil vsegamočni diplomat. Še celo to si je upala tvrditi pod nje-

ca, nato pa bodo krste z zemskimi ostan ki nesrečnih žrtev prepeljane v Cardington, kjer bodo položene k večnemu počitku v skupen grob, nad katerim bo postavljen na državne stroške ogromen nagrobni spomenik. Kralja bo zastopal na pogrebu prestolonaslednik.

WASHINGTON, 8. oktobra. Ameriška vlada oficijelno sporoča, da kljub katastrofi R 101 ne bo ustavila ameriškega zrakoplovnega gradbenega programa, temveč se bo nadaljevala gradnja treh zračnih velikanov, ki bodo po velikosti še daleč prekašali R 101. Predsednik Hoover je dalje sporočil, da je ameriška vlada pripravljena na prošnjo posameznikov dovoliti izvoz večje količine helija za polnitev zrakoplovov. Kakor znano, je bil R 101 polnjen z gorljivim plinom, kar je bilo glavni vzrok katastrofe.

Pilsudski nosilec liste

VARŠAVA, 8. oktobra. Danes je bila objavljena kandidatna lista bloka za sodelovanje z vlado. Nosilci so Pilsudski, dr. Slawek in dr. Zaleski.

Volitve na Finskem

HELSINKFOS, 8. oktobra. Pri večerajšnjih parlamentarnih volitvah so bili doseženi naslednji rezultati: nacionalna koncentracija 38 (prej 28) mandatov, napredna stranka 9 (7), socijalni demokrati 62 (59), kmečka zveza 58 (60), ljudska stranka 21 (23), komunisti 12 (23) mandatov.

Nizozemska ladjedelnica ob Adriji

DUBROVNIK, 8. oktobra. Že več dni se mudi tukaj ravnatelj največje nizozemske ladjedelne družbe v Rotterdamu, Van Oldheusden, ki proučuje možnost zgraditve velike ladjedelnice ob Adriji. Jutri odpotuje v Beograd. Izjavil je, da je uresničenje tega načrta odvisno od stališča in pospeševanja merodajnih jugoslovanskih činiteljev.

Akcija za civilno pilotsko šolo

BEOGRAD, 8. oktobra. Generalni ravnatelj družbe za zračni promet T. Sondermajer je imel te dni več sestankov s predsednikom obl. odbora Aerokluba v Ljubljani Hribarjem. Razpravljala sta o ustanovitvi civilne pilotske šole v Beogradu. Izgleda, da bo ta šola otvorena že početkom novega leta.

govo zaščito, da je odpustila bolgarske delavce in privedla tja — italijanske delavce. To kljub temu, da na Bolgarskem obstoja zakon o tujih delavcih, kljub temu, da je v Bolgariji 200.000 brezposelnih in lačnih. Ti italijanski delavci bodo po dograditvi sofijjskega vodovoda poslani v Kazanlik, kjer se gradi italijanska tvornica letal.

To je kratka vsebina navedene brošure, ki nam pove več, nego dolge in široke razlage, tudi o pomenu in ozadiju zaroke bolgarskega kralja z italijansko princeso. V Bolgariji danes dejansko vlada italijanski fašizem s pomočjo makedonske organizacije Vanče Mihajlova, ki jo finansira in vodi

Jesen u naših parkih

Čudna melanholija je objela naše daleč v domovini slovite mestne nasade. Kakor da je nevidna čarovnica dahnila v bela lica ljubkih brez svoj strupen diih in iztegnila svoje zločeste roke v veje lepoticnih dreves in udarila s palico prokletstva v cvetno grmičevje ter potepala čez noč z velikimi nogami še ne dolgo bujne, oko in srce razveseljujoče cvetne grede... —

Le kadar v redkih hipih posije solnce, tedaj zažari vsa ta melanholija v divnih barvah, katere umetniki tisočletij zaman poskušajo spraviti verno na platno.

Nebo se solzi. Veter piha in dviga cele koše odpadlega listja v zrak, smeh detinjnih grl je umrl in veselo čebljanje udomačenih ptičkov je utihnilo v nemi žalosti. Zapuščene, vedno mokre, z vlažnim listjem posule klopi molče v premišljevanju lepih dni in noči... Zdi se ti, da sanjajo sanje mnogih, ki so se tod sprehajali in posedali... Zdi se ti, da si govore šepetaje skrivnosti mladih src, ki so drhtela v sladkih nadah... —

O, čuti je tudi disakorde! — O stritih srcih, o prevari, o neizpolnjenih nadah mnogih, mnogih.

Jesen, jesen...

Pri »Treh ribnikih« ni več veselih čolnarjev, grajski gaji nimajo šetalcev. Le tu pa tam išče in pobira kak vpokojenec ali stara ženica zadnje gobe in vlačno dračje z vlažnega mahū, kajti suhljad je potrebna za zimské dni, potrebna revežem, ki si ne morejo kupiti drv...

Tam okoli »Treh ribnikov« je jesen mnogo bolj žalostna ko v drugih predelih. Niti žabe ne regljajo več, vse je odeti v trpko melanholijo, čakajoč bele odeje zimske spokojnosti.

Tudi pod Kalvarijo je vse umrlo. Postaje križevega pota so dobile svoj pravi pomen, kajti predno priplezaš po ilnatih stezah na vrh, kjer se smeji cerkvena bela in gospoduje vrh goré glasen klopotec, si se pošteno otrudil in marsikdo redkih zimskih posetnikov pade pod svojimi »križi« v mastno ilovico ali pa — če ima srečo v — vlačno listje... Drevje kaže že svoja rebra, le tupatam se še orumenelo listje drži trudnih vej, bolestno čakajoč na sunek vetra v prej košato, živo krono...

»Monte Carlo« in njegova »podružnica« — sta »zaprta«, — zapuščena: Le najbolj korajžni starčki še pridejo, pa le tedaj, če je solnce posušilo klopi in je skozi dan še radodarno. Pa je menda tudi te glorie konec...

Enaka melanholija je objela tudi magdaienski park, Tomšičev in Strossmayerjev drevored —, naša divna šetališča, za katera nas mnogi upravičeno zavida jo! — —

Tolaži nas vesela misel: To ni umiranje, to je počivanje, prehod iz zrele, plodne jeseni v — pomlad.

Ko bodo v goricah utihnil klopoteč, in bodo okleščeni orehi ter se bo na grobovih zadnjikrat zasmejala narava s svojimi zadnjimi čari in bodo plodovi dobre matere zemlje spravljani v kašče, tedaj se bo nad počivajočo zemljo razvilo novo belo veselje...

Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navali, glavobolu, splošni slabosti vzemite jutraj na tešče kozarec »Franz-Josefove« grenčice. Po izkušnjah nabranih na klinikah za notranje bolezni, je »Franz-Josefova« voda izvanredno dobrodejno odvajalno sredstvo. »Franz-Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Odtok našega denarja v tujino

MARIBORSKI DENAR V AVSTRIJSKI H DENARNIH ZAVODIH. — MARIBORSKA KRIZA. — USODNE POSLEDICE.

V naših gospodarskih krogih in tudi v našem časopisu se v zadnjem času resno tretira vprašanje splošne krize, v katero je zašel Maribor. Na vseh straneh se iščejo vzroki in po večini se krivda zvrta le na ukinjenje oblastne samouprave, finančne direkcije, kontrole dohodkov itd. Da je vse to res povečalo našo krizo, o tem sicer nihče ne bo dvomil, bilo bi pa vendar docela napadeno in zgrešeno, ako bi mislili, da je samo zaradi tega v Mariboru tako, kakor je. Vzrok krize pa tudi ni samo nepodjetnost, ker so za podjetnost potrebni gotovi pogoji, pred vsem pa kapital. S tem pa prihajamo na jedro vprašanja, o katerem, žal, do danes še nihče v naši javnosti ni govoril.

To je vprašanje odtoka našega denarja preko državne meje v tujino. Iz zanesljivega vira vemo, da dela velika večina večjih mariborskih industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij skoraj izključno samo za Gradec in Dunaj, odnosno sploh za Avstrijo, kamor gre domalega ves čisti dobiček in kjer se vloga v tamkajšnje banke in hranilnice. Del, in sicer manjši del, se vrne v obliki raznega blaga, ki se tamkaj naroča kljub temu, da bi se nabavilo lahko tudi pri nas, večina pa ostane v tujini, kjer bogati tuje denarne zavode, tujo finančno moč in kjer se nemalokdaj porablja celo v nam sovražne namene, za podpiranje pokreta Heimwehra itd.

Svojega odvišnega denarja pa ne pošiljajo v avstrijske banke in druge denarne zavode samo naša tuja podjetja, ampak tudi večina podjetij naših nemških sovrstnikov. Da, najdejo se celo posamezni Slovenci, ki mislijo, da koristijo sebi in svojemu narodu ter Mariboru, ako dajejo denar — tujcu! Tako

gredo tedaj v tujino težki milijoni našega, pri nas zasluženega denarja, in vsi ti milijoni so za našo državo, naš narod in pred vsem tudi za naš Maribor za vedno izgubljeni! Da je pri takem postopanju naše mesto zašlo v krizo, da ni denarja za nove investicije, za nova podjetja itd. itd., je menda docela razumljivo in ni tu potreben nikakršen komentar. Izguba pa je tako velika, da je ne bi mogla nadoknaditi nobena oblastna samouprava ali katerakoli druga državna oblast.

Maribor se tedaj uničuje sam in po lastni krivdi, ali pa — po premissenem načrtu tistih, ki jim je do tega, da ne bi napredoval in se razvijal. To so fakta, ki so razvidna iz poslovnih knjig graških, dunajskih in drugih avstrijskih denarnih zavodov. Zato je nujno potrebno in je tudi že skrajni čas, da se baš tisti naši gospodarski krogi, ki največ tožijo o mariborski krizi, pričnejo resno in nujno baviti s tem problemom. Pa ne samo njihova, tudi dolžnost merodajnih oblasti je, da ukrepejo vse potrebno, da se ta škandal vsaj zmanjša, če ga že ni mogoče popolnoma odstraniti. Pomisliti je namreč treba, da je pri tem vlaganju našega denarja v tujino izguba trojna: slabi se naše splošno narodno gospodarstvo, večja se mariborska gospodarska kriza in podpirajo se vsaj indirektno nasprotniki našega naroda in države, Heimwehrovci in s tem — fašisti.

S tem smo tedaj pokazali na problem, ki je za naš budoči obstoj in razvoj usodne važnosti. Sedaj je na merodajnih činiteljih, da spregovorijo oni in da tudi najdejo način, da se odtok našega denarja v tujino v budoče omeji in naposled popolnoma prepreči.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Sreda, 8. oktobra. Zaprt.
Četrtek, 9. oktobra ob 20. uri »Sveti plamen«, ab. C. Premijera.
Petek, 10. oktobra. Zaprt.

Prihodnja premijera v mariborskem gledališču bo v četrtek 9. tm. Vprizorila se bo pretresljiva drama znanega angleškega dramatika Somerset Maughama »Sveti plamen«, povojno delo globoke vsebine, ki se peča z danes zelo perečim problemom. Dramo, ki je tudi v Jugoslaviji zelo uspela povsod, kjer so jo uprizorjali, režira g. Skrbinek. Premijera se bo vršila za ab. C.

»Škrjančkov gaj« na mariborskem odru. Kot druga operetna premijera se bo vprizorila v kratkem Leharjeva divna melodijozna opereta »Škrjančkov gaj« v popolnoma novi režiji g. Trbuhovića. Delo, ki je mariborskemu občinstvu radi ganljive in zabavne vsebine ter krasne muzike gotovo še v najlepšem spominu, bo gotovo sedaj še bolj privlačilo občinstvo.

Zvočni film »Zadnja četa«, ki ga od 10. tm. naprej v Grajskem kinu predvaja Zveza kulturnih društev, je slika epizode iz napoleonskih vojsk, iz bitke krog Jenie 1. 1806. Film, v katerem nastopata v glavnih vlogah znana filmska zvezdnika Konrad Veidt in Karin Ewans, je visoka pesem domovinske ljubezni in žrtve, doprinešenih iz te ljubezni na oltar domovine. Poleg »Atlantika« je film »Zadnja četa« najmočnejši zvočni film sedanosti.

Ruše.

Tukajšnje bralno društvo otvori svojo gledališko sezono v nedeljo, dne 12. oktobra na novem odru v Sokolskem domu z velezabavno trodejsko burko »Svetnik«. Je to prva predstava na novem odru v Sok. domu, kjer je našlo bralno društvo z ljudsko knjižnico gostoljubno streho za svoje kulturno delovanje. Občinstvo bo videlo ta dan celotni od Narodnega doma v Mariboru v Sok. domu v Rušah. Za to pridobitev se imajo Ruše zahvaliti velikodušnosti

Posojilnice v Mariboru. Kdor se hoče od srca nasmejati, naj pride prihodnjo nedeljo ob 8. zvečer v Sokolski dom. Med dejanji igra na novo sestavljeni orkester. Vstopnina je nizka.

Slike za legitimacije

izdeluje lepo in ceneno foto Japelj, Gosposka 28

Ljudski oder. Ustoličenje zadnjega koroškega vojvode.

Manifestacijska predstava, historična koroška drama v 3 dejanjih »Juta«, se bo vršila v petek, dne 17. tm. ob 8. zvečer v Narodnem gledališču. Je to nova dr. Dornikova drama, ki slika ustoličenje zadnjega koroškega vojvode Otona habsburškega, razmere, ki so takrat vladale, zasmehovanje in zatiranje koroškega ljudstva, njihovega jezika in tradicij. Dolžnost vsakega zavednega Jugoslavana je, da se udeleži te spominske in obenem za našo Koroško manifestujoče predstave ob 10letnici koroškega plebiscita.

UGODEN NAKUP

KRAVAT

VELIKA IZBIRA!
SOLIDNE CENE!

L. ORNIK, MARIBOR
KOROŠKA C. 9

Mariborski in dnevni drobiž

Pritožbe v procesu pisatelja Krefta in tovarišev.

Državni tožitelj je vložil zoper sodbo glede pisatelja Bratko Krefta, ki je bil nedavno obsojen od mariborskega okrožnega sodišča radi svojega romana »Človek mrtvaških lobanj« pogojno na 6 mesecev zapora in Din 3.600 denarne globe, priziv radi prenizke kazni. Ravno tako se je državni tožitelj pritožil radi oprostitve ravnatelja Josipa Ošlaka in urednika Viktorja Eržena v isti zadevi, in bo torej o stvari še razpravljalo višje deželno sodišče v Ljubljani.

Iz državne službe.

Upokojen je poštni uradnik Adolf Kosi v Mariboru. — Za glavnega katastrskega manipulanta je imenovan v Mariboru Franjo Lah. — Za carinskega pripravnika v Mariboru sta postavljena dnevničarja Uzeif Alajbegovič in Anton Hauer.

Dovoljenje slajenja moštov.

Kraljeva banska uprava v Ljubljani je z ozirom na to, da letošnji mošti ne bodo dosegli normalne sladkosti radi trajnega deževnega in hladnega vremena, dovolila slajenja teh moštov z rafiniranim sladkorjem do normalne sladkosti in sicer za srece: Brežice, Krško, Novo mesto, Celje, Šmarje pri Jelšah, Konjice, Murska Sobota, do 17%, Maribor, levi breg, Ptuj, Dolnja Lendava, do 18% Maribor, desni breg, in Ljutomer do 19%. To se mora tako razumeti, da oslajeni mošti ne smejo vsebovati večjo gradacijo kakor je zgoraj označena. Strogo je prepovedano slajenje mošta šmarnice ali moštov drugih samorodnic (Klinton, Izabela, Jork Madeira itd.), kakor tudi slajenje moštov domačega grozdja, pomešanih z moštom teh samorodnic.

Stanje nalezljivih bolezni.

Mariborskemu mestnemu fizikatu so bili od 1. do 7. tm. prijavljeni 4 primeri obolevnosti na nalezljivih boleznih in sicer po 1 primer škrlatinke, davice, šena in tifusa, ki pa so vsi lažjega značaja.

Naša vina in Francija.

Iz Beograda javljajo izvozne družbe, da je v južni Franciji veliko povpraševanje po naših vinih. Seveda pa pridejo v poštev samo vina, ki imajo nad 6 stopinj.

Vsem mariborskim in okoliškim moškim pevskim zborom.

V petek, dne 10. oktobra, ob 20. uri v prostorih »Glasbene matice« skupna vaja vseh moških pevskih zborov iz Maribora in najbližje okolice. Note za pesem »Lepa naša domovina« je prinesli s seboj. Podrobnosti glede nastopa se zvedo pri pevski vaji.

Zimsko-sportni odsek SPD Maribor-Ruše

vabi svoje članstvo in druge planince na kegljaške večere, ki se vršijo vsako sredo ob 20. uri v Narodnem domu. Ker je čisti dobiček namenjen opremljenosti sob pri Ribniški koči, pričakujemo, da se naši planinci odzovejo temu vabilu v velikem številu. Smuk! 2879

KINO

Grajski:

Samo še sredo in četrtek
Dunaj, mesto pesmi...

Prvovrstna dunajska veseloigra.
Max HANSEN, Paul MORGAN.
V predpripravi **Zadnja četa**, veliki nemški zvočni film

Union:

Samo še do vključno petka
velika nemška 100% zvočna drama

Samo tebe sem liubil

Mady Christians, Hans Stäve
V predpripravi največji film do danes:
Noetova barka, zvočni velicfilm

Predstave v obeh kinih ob delavnikih ob 17., 19., 21. uri; ob nedeljah in praznikih ob 15., 17., 19. in 21. uri.
Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure na blagajni. XXVI

Mariborske knjižnice v septembru.

Jesenski dnevi so znatno dvignili promet v mariborskih knjižnicah. V »Ljudski knjižnici« so meseca septembra izposodili v 17. uradnih dneh 715 članom 1870 knjig. Prirastek znaša napram avgustu približno 300 knjig. Novih članov je pristopilo 28. Knjižnica »Delavske zbornice« pa je izposodila 774 obiskovalcem 1208 knjig. Novih članov so sprejeli v septembru 34. Skupno so prečitali Mariborčani in tudi okoličanov je dosti med njimi, v obeh knjižnicah 3078 knjig, kar je vsekakor prava lepa kulturna bilanca Maribora tekom enega meseca.

Muzej kralja Aleksandra v Zagrebu.

V Zagrebu hočejo na Strossmayerjevem trgu zgraditi na mestu, kjer je sedaj poslopje kemijskega zavoda, nov muzej kralja Aleksandra. Stroški bi znašali 20 milijonov dinarjev. Akcijo vodi ban dr. Silovič.

Gostovanje TRIO ARTNERS

virtuozni na harmoniko, danes sredo v Veliki kavarni. Jutri četrtek kakor je pričakovati zadnje gostovanje gospoda SVENGALI. 2878

Nož.

Iz Gornje Sv. Kungote nam poročajo: Ko se je predsinoči vračal 25letni kmetski sin Joško Pukšič domov k Sv. Jurju ob Pesnici, je nenadoma planil nanj iz zasede moški srednjih let ter ga sunil parkrat z daljšim nožem v desni bok in trebuh. Napadeni fant se je brez moči zgrudil, nakar so ga našli sosedje in svojci in preskrbeli za njegov prevoz v bolnico. Ker izvira napad iz nekega starega sovraštva, se zanimajo orožniki za napadalca, ki je pod okriljem noči izginil v gozdu.

Kolesarski karambol.

Včeraj okrog poldneva se je slikarjeva žena Ana Dolenc vozila na kolesu iz Aleksandrove skozi Meljsko proti Plinarniški ulici. Tam ji je privozil iz Meljske ceste naproti neznan kolesar. Ko je zavil v Plinarniško ulico, je zadel s kolesom v njeno zadnje kolo s tako silo, da jo je prevrgel. Pri padcu je dobila gospa Dolenc težje poškodbe na desnem kolenu ter na levi nogi v gležnju, tako da ni mogla niti peš nadaljevati poti in so morali poklicati moža. Kolesarski »kavalir« pa jo je odkuril, ne da bi se bil kaj zmenil za žrtev svoje brezobzirnosti.

Nepopoljšljiv.

Včeraj je bil zopet aretiran 28letni trgovnik Zorko Lichteneker iz Koroške ceste 3, ki je že ponovno dal posla policiji. Izvršil je v zadnjem času zopet več sleparij na škodo tvrde g. Lebana, povečevalnice slik na Pobrežju. Pri prevzemanju naročil je jemal večje are, nego so mu šle, in tudi v naročilih samih je naknadno vpisoval spremembe. Odstan bo sodišču.

Lepotila v starodavnih časih

NAJDRAGOCENEJŠA OBLEKA NA SVETU. - KAČJA OBLEKA KRALJICE KLEOPATRE. — MUKE IN TRPLJENJA MODNIH DAM V STARIH ČASIH.

Tudi v starodavnih časih, celo pred 2000 leti, so imele dame vsakovrstne toaletne skrbi in tudi tedaj so razne modne želje pozrle velike vsote denarja. Že ne želje poželje velike vsote denarja. Že ne želje poželje velike vsote denarja. Že ne želje poželje velike vsote denarja.

Egiptovska kraljica Kleopatra je bila naravnost znamenita po svoji lepoti in je znala svojo lepoto tudi sijajno izrabljati. Ko je pričakovala obisk Julija Cezarja, je dolgo premišljevala, v kakšni obleki bi sprejela velikega vojskovodjo, da bi prišla njena lepota čim bolj do veljave. Po dolgem razmišljanju je prišla končno na dobro idejo; odločila se je, da bo stopila pred Cezarja v obleki iz samih kačjih kož. Takoj je odposlala 600 sužnjev na lov na kače. Nad 200 sužnjev je pri tem postalo žrtev kačjih pikov, toda kraljica je vendarle prišla do zaželjene obleke. Seveda, žrtve so se izplačale, kajti obleka je postala svetovna senzacija. To je bila torej najdražja obleka svetovne zgodovine, kajti veljala ni samo mnogo denarja, temveč je zahtevala tudi preko 200 človeških življenj.

Pa tudi olepšavanje obraza in telesa z raznimi barvili, mazili in dišečimi esenci je bilo tedaj na dnevnem redu. Za časa cesarja Neroni si je modna dama nalepila obraz z nekim sredstvom, ki je obstojalo iz oslovskega mleka, pomešanega s krušnim testom. To sredstvo je iznašla cesarica Popeja, Neronova soproga. Recept je bil sledeči: Fino zmleta ječmenova moka in jajni rumenjak pomešano z narcisami, medom in oslovskim mlekom. Tako nastalo sluzasto maso so uporabljali potem za mazanje obraza ponoči. Mazilo se je seveda ponoči posušilo in je bilo jutraj, kakor poroča Plinij, podobno malto z mavca.

Modne dame v starih časih res niso imele lahkega življenja. Prenašati so morale vse mogoče muke, ako so hotele sijati v vsej lepoti. Čim se je dama zjutraj zbudila, je morala najprej sužnja odstraniti z njenega obraza to malto. Po tej proceduri ji je zopet druga sužnja namazala obraz z oslovskim mlekom. Nato je sledilo novo mazilo, končno pa

je zopet prišlo na vrsto oslovsko mleko.

Čim je bilo vse to opravljeno, se je moglo pričeti z lišpanjem obraza. To pa tudi ni bila tako enostavna stvar. Sužnja je morala namreč barvilo pomešati s svojo slino in jo napraviti na ta način mehko. Šele, ko se je dama o tem prepričala, se je pričelo lišpanje, ki je trajalo približno 3 ure. Toda toaleta s tem še nikakor ni bila končana. Prišlo je lišpanje oči. Poslikane so bile ne samo obrvi temveč tudi trepalnice.

Tej proceduri se je morala torej vsaka modna dama vsak dan podvreči. Toda, tudi njihovi možje niso imeli lahek položaj. Posegati so morali namreč zelo globoko v žep, ako so hoteli svojim ženam nabaviti vsa potrebna sredstva za lepoticenje. V Siriji so tedaj napravljali iz olja, groznega soka, balzama, mire in amonija mazilo, čegar škatljica je stala v Rimu malenkost 4.000 Din v naši sedanjih valut. Pa tudi ostali parfumi so bili jako dragi, tako da so jih često ponarejali.

Tudi frizura je igrala v starih časih veliko vlogo. Njeno napravljanje je trajalo cele ure, zato pa je bila frizura pozneje res pravo umetniško delo. Glavni pogoj je bil, da so bili lasje oljnati in dobro dišeči. Ker pa je olje v veliki vročini naglo izpuhtevalo, so se posluževali

...tako belo bo postalo
Vaše perilo, če ga
operete z Albus milom.

svojevrsnega postopanja. Iz strnjenega olja in testa so napravili stožec, ki je bil tako visok kakor glava. Namazali so ga potem s prijetno dišečim mazilom in oljem, postavili na glavo in tamkaj prihrdili, da niti pri najhujšem premikanju ni mogel pasti z glave. S tem je bila šele toaleta končana. Toda tako frizuro so smele nositi samo visoke plemenitašnje.

Najnovejša kraljevska nevesta

Poročali smo že, da se je bolgarski kralj Boris zaročil s princeso Ivano, hčerko italijanskega kralja Viktorja Emanuela. O zaroki se je govorilo že pred dvema letoma. Javna tajnost je bila namreč, da se je kralj Boris tedaj o priiliki svojega prihoda v Rim zaljubil v princeso in da se je na vse načine trudil, da se odstranijo ovire, ki so nastale radi tega, ker je kralj pravoslavne, princesa pa katoliške vere. Princesa Giovanna (Ivana) je stara 23 let. Njeni dve starejši sestrji sta že poročeni. Jolanda z grofom Calvi di Bergolo, znanim italijanskim aristokratom, ki služi pri korenjenici, Mafalda pa s princem hesenskim, ki živi že dolgo v Rimu in se je tamkaj že asimilirala. Italijanska kraljevska dvojica ima še eno neporočeno hčerko, ki je stara sedaj 16 let. Zanimivo je, da se je nekaj časa širila vest, da se bo princesa Ivana zaročila z albanskim kraljem Zogujem.

Želodec kmetice

V bolnico v Sofiji so pripeljali kmetico Elizabeto Aleksandrovo, soprogo železničarja. Imela je bolečine v črevesju in potrebna je bila operacije. Kirurgi so svoje stvari opravili dobro. Še nekaj dni in kmetica se je vrnila domov. Bila je popolnoma zdrava. Pričela je zopet delati na polju in je kmalu pozabila, da je bila kedaj bolna.

Od tedaj je minulo 5 let. Pred kratkim pa je začutila zopet bolečine v želodcu. Odpeljal se je zato zopet v Sofijo.

Krivda volčjega psa

Mlad zdravnik v Bruslju, radi svoje ljubeznivosti močno priljubljen posebno med ženskim svetom, je imel navado, da je pri svojih avtomobilskih vožnjah vzel s seboj vedno tudi svojega volčjaka. Nekoč se je peljal s soprogo nekega svojega prijatelja in seveda tudi z volčjakom v Ardene. Izlet bi končal čisto v redu, ako ne bi pes o priliki odmora vgriznil nekega otroka. Prišlo je do zelo neljubega prizora s svojci mlade žrtve in je dogodek protokolirala tudi policija. Kmalu sta zdravnik in njegova spremljevalka dobila povabilo pred sodišče. Slučaj je hotel, da je bil sodnik, ki je napisal povabilo, ravno soprog vesele zdravnikove spremljevalke v Ardene. Podpisal je povabilo, ne da bi pogledal ime priče. Vsi izgovori njegove žene so bili zaman. Sodnik se je čutil užaljenega in je vložil proti svoji ženi tožbo za ločitev zakona.

Francija proti sovjetskemu dumpingu.

Francoska vlada je sklenila nastopiti proti sovjetskemu dumpingu s tem, da se bodo odslej izdajale posebne uvoznice za uvoz žita, mesa, jajc itd. iz Rusije.

Predor pod Gibraltarom — mogoč?

Komisija za predor pod Gibraltarom je ugotovila, da je izgradnja predora mogoča. Sedaj se vrši poskusno kopanje na afriški obali, da se bo videlo, ali bodo s te strani dovolj trdni temelji za predor.

Sport

Medmestne tekme v Mariboru.

V letošnji sezoni namerava MOLNP izvesti še dve medmestni tekmi in sicer dne 2. nov. Celje-Maribor; dne 9. nov. pa Gradec-Maribor.

Nov svetovni rekord v teku na 1500 m.

Francozu Ladoumegue se je na nedeljskem mednarodnem lahkoatletskem mitingu v Parizu posrečilo, postaviti nov svetovni rekord v teku na 1500 m in je rabil za to progo 3:49.2. S tem je prehitel že itak famozni Peltzerjev rekord za skoraj dve sekundi.

Medklubiški odbor LNP, službeno.

Za nedeljo, dne 12. tm. se odobri tekma SK Sturm (Graz):SK Rapid in tekma SK Varaždin:SSK Maribor, obe v Mariboru (končno veljavno odloči LNP). Službujoči odbornik na igrišču Maribora g. dr. Planinšek, na igrišču Rapida pa g. Bukovala.

Prvenstvene tekme mladine se vrše po sledečem redu: Dne 26. X. SK Železničar:SSK Maribor na igrišču Železničarja; dne 2. XI. ISSK Maribor:S. K. Rapid na igrišču Maribora; dne 9. XI. SK Železničar:SK Rapid na igrišču Železničarja. Vsi klubi se opozarjajo, da morajo biti ob priliki prvenstvenih tekem reditelji in blagajnik na igrišču najmanj četrt ure pred začetkom rezervne tekme. V nasprotnem slučaju bo klub kaznovan. Poziva se SK Rapid, da javi postavbo moštva, ki je igralo v Beljaku. Isto za prvenstveno tekmo rezerve proti SK Železničarju. — Tajnik.

Milijonar kot bančni sluga

Mr. John Hay Whitney iz Newyorka je pred letom dni podedoval po očetu lepo svotico 190 milijonov dolarjev (krog 10 milijard dinarjev). Seveda si boste mislili, da je takoj začel izkoriščati to svoje ogromno premoženje in se navžiti življenja. Pa se boste čudili, da je 26-letni mladenič sprejel mesto bančnega sluga za tedenskih 20 dolarjev in da je to službo opravljal več mesecev. Hotel je — pravi — poznati »bančno karijero« od najnižje stopnje. Vključ temu pa se je veliko gibal v družbi, je dober sportnik, jahač itd.

Tujci na našem Jadranu.

Po uradnih podatkih turističnega oddelka v ministrstvu trgovine je v letošnji sezoni obiskalo gornji Jadran 30000 oseb, največ Nemci, Avstrijci, Čehoslovaki in Madžari, pa noben italijanski turist.

Pridnost čebel v številkah.

Kakor znano, so čebele najbolj vztrajni letalci in tolečno brezpogojno s svojo vztrajnostjo in marljivostjo vsak človeški rekord. Ameriško ministrstvo za kmetijstvo je izračunalo čebelno marljivost celo v številkah. Da nabere funt medu, preleti čebela v normalnih okolnostih 480.000 kilometrov, torej 12-krat toliko, kakor znaša dolžina ekvatorja. Eksperimente so vršili v Wyomingu, kjer imajo nasajene rastline, ki so znane kot najboljši izvori medu. Čebelni panji so bili postavljeni 12.8 km od rastlin. Na tej podlagi so izračunali, koliko poletov je čebela napravila, da je nabrala funt medu.

Med prijatelji.

— Kaj ti je rekla žena, ko si prišel sloniti tako pozno domu?

— Dragi prijatelj, tega Ti ne morem povedati, trajala bi najmanj poldrugo uro.

Pri krojaču.

— Ta obleka Vam čudovito pristojna. Ste v njej popolnoma drug človek.

— Res? Potem pa pošljite račun temu drugemu človeku!

Urednost človeškega življenja

V zadnjem času se množe primeri, da se morajo sodišča v Siriji baviti z brutalnim postopanjem efendijev (arabskih veleposestnikov) s kmečkimi prebivalstvom. »L'Orient« poroča o sledečem slučaju, ki priča, koliko je vredno človeško življenje v tamkajšnjem delu sveta.

Ravnatelj Sirske banke je nekoč lovil na posestvu arabskega veleposestnika Kamel beja. Pri tem je imel strašno smolo, da je namesto zajca zadel 10letno arabsko deklico, ki je kmalu podlegla poškodbi. Nesrečni lovec je bil izven sebe. Bal se je maščevanja rodbine deklice in sodnega postopanja. Odhitel je takoj v hišo Kamel beja in mu je povedal, kaj se je zgodilo. Ta ga je pustil izgovoriti, ne da bi trenil z očesom, nakar je ukazal svojemu slugi, naj takoj prinese puško.

V svojem razburjenju je ravnatelj že mislil, da bo ustreljen kot pes. Shaga je prinesel puško. Toda Kamel bej se je mirno dvignil, šel k oknu in pokazal na nekega kmeta, ki je delal na polju. »Kaj vidite tamkaj,« je vprašal ravnatelja. Ta je odgovoril: »Moža, ki dela!« Komaj je ravnatelj izpregovoril te besede, je Kamel bej kmeta že ustrelil. »Ali vidite,« je rekel potem hladnokrvno ravnatelju, »koliko je vredno pri nas človeško življenje? Toliko je bila vredna tudi deklica, ki ste jo vi ustrelili! Pojdite mirno domov in se nikar ne vznemirjajte radi tega, gospod ravnatelj!«

Francoske oblasti se sicer najenergičnejše bojujejo proti tem ostudnim »fevdalnim« običajem, vendar pa imajo za znamenati v tem pogledu dosedaj le malo uspehov.

Prebivalstvo Anglije

Statistični urad v Londonu pripravlja sedaj ljudsko štetje, ki se bo vršilo v Angliji dne 26. aprila 1931. Zadnje štetje se je vršilo istotako na nedeljo 1921. Oblast si je izbrala za štetje mesec april predvsem zato, ker je po splošnem mnenju sedaj najmanj ljudi odsotnih iz države. Ljudsko štetje l. 1921 je našlo 37.887.000 prebivalcev. Domneva se, da bo število prebivalstva v Veliki Britaniji do prihodnjega leta narastlo na približno 40 milijonov.

Samomor berlinskega pomlajevalca.

Znani berlinski kirurg dr. Schmidt, ki se je bavil predvsem s pomlajevanjem, si je pogнал v nedeljo kroglo v glavo in je bil takoj mrtev. Dr. Schmidt je bil daleč naokrog znan radi svojih pomlajevalnih operacij. Kaj ga je pogнал v smrt, še ni ugotovljeno, domneva pa se, da je zašel v velike gmotne težkoče. Njegova praksa je postajala namreč vedno slabša, ker postajajo pomlajevalne operacije vedno bolj redke.

Stava med zakonci.

Žena: Ti si notorični alkoholik!
Mož: Ne pijem nič več ko Ti!
Žena: No, to se pa grem staviti s teboj!

Mož: Velja. Za kaj gre stava?
Žena: Za liter rumai

